

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1971

BRNO 1972

NEOLITICKÉ OSÍDLENÍ V PŘEROVĚ-PŘEDMOSTÍ (okr. Přerov)

MARIE JAŠKOVÁ, Vlastivědný ústav, Přerov
(Tab. 20)

V září 1971 provedlo pracoviště prehistorie Vlastivědného ústavu v Přerově záchranný výzkum v Přerově-Předmostí. V souvislosti se zřizováním nové přípojky železnice směrem na Dluhonice, v prostoru mezi nynější železniční tratí a zahradami na východním okraji Předmostí, se prováděla skrývka zeminy a současně se vyhluboval odvodňovací příkop. Celý prostor byl ihned zavážen vysokým násypem štěrku.

Zaměstnanci ČSD z výhybny Předmostí upozornili pracovníky vlastivědného ústavu, že ve vybagrované hlíně se objevují zlomky keramiky. Při prohlídce místa bylo zjištěno, že v jižním profilu příkopu se rýsuje spodní část několika jam; horní část všech objektů byla zničena bagrováním. Protože termíny prací, prováděných při přípravě terénu, bylo nutno přísně dodržovat, bylo možno uskutečnit pouze tří denní záchranný výzkum zachycených pravěkých objektů.

Během výzkumu byl proveden sběr na celém vybagrovaném prostoru (rozsah asi 450 × 150 m) a byly prozkoumány zbytky 5 jam. Jáma č. 1 byla téměř úplně zničena. Povrchová černohnědá vrstva měla v těchto místech mocnost asi 45 cm, jílovitá vrstva pod ní o síle 40—50 cm nasedala na vápencové podloží. Jáma byla zahloubena asi do poloviny hloubky jílovité vrstvy. Těsně nad dnem v ní byl nalezen femur dospělého člověka, několik kousků keramiky a štípané industrie. Hlína zásypu byla sytě hnědé barvy a obsahovala drobné hrudky mazanice a uhlíky.

Jáma č. 2 byla položena 360 cm směrem k východu od první jámy (nacházela se proti vchodu do první oplocené zahrady, majitel Kupka). Také tato jáma byla téměř zničena. Měla původně obdélný tvar a v jihozápadní části byla zahloubena mělkým schůdkem. V tomto zahloubení ležela skrčená kostra dítěte (délka skrčeného těla byla 65 cm). Kostra byla špatně zachována, kromě toho byla lebka ještě poškozena při bagrování, takže z ní zůstala jen část dolní čelisti s 5 zuby. Dále byla zčásti dochována pravá strana hrudníku s hrudní kostí a s několika neúplnými žebry a obratli a konečně některé kosti horních a dolních končetin. Dítě leželo na levém boku v silněji pokrčené poloze, hlava směřovala k severozápadu. Před kostrou ležel podkovovitý závěsek s drobným, okrouhlým otvorem v jednom rameni, na předloktí byl náramek a mezi žebry válcovitý korál. Všechny ozdoby byly zhotoveny ze spondylu. V zásypu jámy byly zlomky keramiky, část nádoby s drobnými pupky a s nehtovými vrypky mezi nimi a několik štípaných artefaktů.

Asi 300 cm k východu byly zbytky kruhovitě, mísovitě zahloubené jámy č. 3. V jejím zásypu se našly úlomky říční škeble, hliněný korál, hrudky mazanice, zlomky keramiky a štípané industrie. Jáma č. 4 byla vzdálena zhruba 15 m směrem k východu. Hlína zásypu obsahovala jen malé množství mazanice a zlomků nádob. Jáma č. 5 se rýsovala asi 7 m dále k jihovýchodu. Zůstala z ní jen slabá vrstva tmavé hlíny, v níž nebyly žádné nálezy.

Ve vybagrované hlíně, pokud ještě bylo možno ji prohlédnout, byly nalezeny kousky mazanice a střepy nádob, které patřily většinou volutové keramice, jen málo z nich moravské malované. Sídliště se rozprostíralo až za dnešní železniční trať, protože při prohlídce polí na druhé straně trati se našlo také několik úlomků nádob.

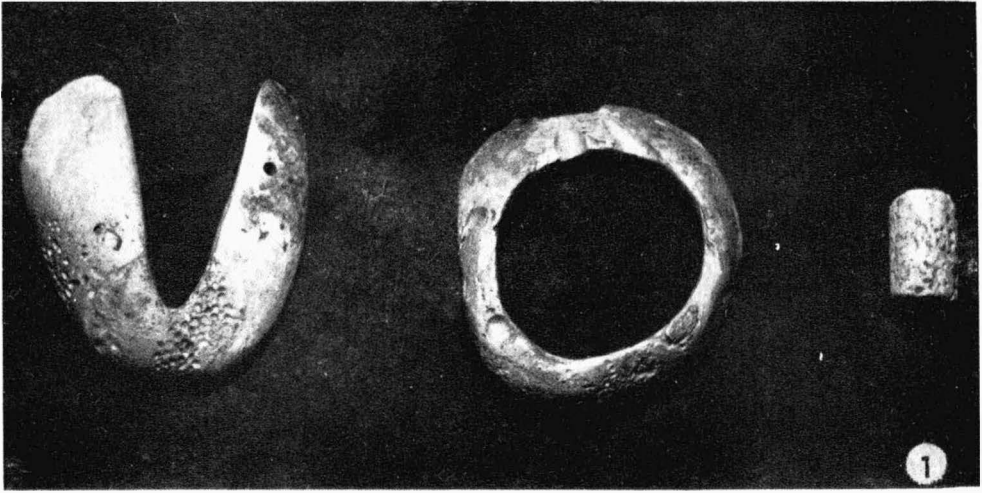
Závěrem lze konstatovat, že v Přerově-Předmostí bylo objeveno sídliště z mladší fáze kultury s volutovou keramikou, které bylo zřejmě převrstveno osídlením v období pozdní fáze kultury s moravskou malovanou keramikou. Významným nálezem jsou zde především dva pohřby v jamách volutového sídliště.

Neolithische Besiedlung in Přerov-Předmostí. In Přerov-Předmostí wurde bei der Erweiterung der Eisenbahnstrecke eine neolithische Siedlung gestört. Die Funde zeigen auf eine Besiedlung aus der jüngeren Phase der Kultur mit Volutenkeramik und aus der späten Phase der Kultur mit mährischer bemalter Keramik. Bei der Rettungsaktion stellte man 5 Grubenüberreste fest. In zwei waren Bestattungen. In Grube Nr. 2 befand sich ein Kinderskelett, bei dem Spondylusschmuck gefunden wurde. Die Grube mit der zweiten Bestattung war fast völlig zerstört; von dem Skelett blieb nur ein Femur eines erwachsenen Individuums erhalten.

NÁLEZ KOPYTOVITÝCH KLÍNŮ V DOLNÍCH VĚSTONICÍCH (okr. Břeclav)

BOHUSLAV KLÍMA, AÚ ČSAV Brno
(Tab. 21)

V září 1971 našel Jos. Pavlica při hloubení nové studny na dvoře své usedlosti v Dolních Věstonicích (okr. Břeclav) zlomek kostěného šídla a dva broušením dokonale tvarované neolitické ka-

Tab. 20

Přerov-Předmostí (okr. Přerov). 1 spondylové ozdoby z hrobu v jámě 2; 2 dětský pohřeb v jámě 2. — 1 Spondylus-schmuck aus dem Grab 2; 2 Kinderbestattung in Grube 2.

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1971

Vydává: Archeologický ústav ČSAV v Brně, sady Osvobození 17/19

Odpovědný redaktor: Akademik Josef Poulík

Redaktoři: Dr. A. Medunová, dr. J. Meduna, dr. J. Říhovský

Překlady: Dr. R. Tichý, E. Tichá

Kresby: Doc. dr. B. Klíma, M. Bálek, S. Janák, A. Životská

Na titulní obálce: Nádobka z eneolitického sídliště v Brně-Lískovci

Tiskem: Grafia, n. p., Brno, provozovna 04, Gottwaldova 21

Vydáno jako rukopis — 450 kusů — neprodejné